

Professor emeritus проф. др Ненад Кецмановић

Ненад Кецмановић рођен је 1947. у Сарајеву гдје је редовно завршио осмогодишњу школу и гимназију. Студирао је право, филозофију, социологију и политикологију на Универзитету у Сарајеву. Као „судент генерације“ дипломирао социологију 1971. и политикологију 1973, те започео универзитетску каријеру као асистент на Факултету политичких наука у Сарајеву.

Докторирао је 1975. на тему о конвергенцији политичких система, а затим изабран за доцента 1976. за ванредног професора 1979. и за редовног професора 1984. на политиколошкој катедри (Основи политичких наука, Општа политикологија, Теорија државе итд.) Предавао је на постдипломским студијама у свим већим универзитетским центрима у Југославији (Сарајево, Београд, Љубљана, Загреб), те гостовао на универзитетима у Пољској, Аустрији, Мађарској, Судану, САД ...

Биран је у по два мандата за шефа Одсјека за политикологију (1980) и за декана Факултета политичких наука (1985). За ректора Универзитета у Сарајеву изабран је 1988. године.

Био је уредник или главни уредник више часописа за друштвену теорију („Идеје“, „Опредјељења“, „Дијалог“, „Лица“) и политички коментатор ТВ БК у Београду и ТВРС у Бањалуци. У континуитету од неколико деценија био је колумниста водећег југословенског политичког недељника НИН.

Почетком грађанског рата у БиХ (половина 1992) прешао је у Београд, гдје је најприје радио као професор социологије на приватном Универзитету БК, затим као професор и шеф Катедре за друштвене науке на Учитељском факултету, и напослетку као редовни професор Факултета политичких наука Универзитета у Београду, гдје је три пута узастопно биран за шефа Одељења за политикологију.

Истовремено, већ од краја рата, годинама је стално ангажован и на универзитетима у Републици Српској, односно у Бањалуци и Источном Сарајеву. Уз наставу из више предмета (Политикологија, Теорија демократије, Социологија политике, Јавно мњење, Теорија државе, Политички односи у БиХ) био је оснивач Катедре за журналистику на Филозофском факултету у Српском Сарајеву, те иницијатор и један од оснивача Катедре за политичке науке на Филозофском факултету Универзитета у Бањалуци.

Уназад седам година стално је запослен у Бањалуци као редовни професор и први декан новооснованог Факултета политичких наука. Покренуо је, као издање ФПН, и први политиколошки часопис у Републици Српској - Политеиа. Основао је, такође при ФПН, Институт за друштвене науке и Дипломатску академију. Већ током његовог првог деканског мандата и Кеџмановићевим пресудним личним ангажовањем подигнута је пространа, функционална и савремено опремљена зграда којом су наставници и студенти ФПН добили оптималне услове за рад.

Током читавог радног вијека на универзитету, од чега више од 30 година у звању редовног професора, Кеџмановић је извео велики број генерација студената на факултетима у Сарајеву, Београду, Источном Сарајеву и Бањалуци. Извео је, такође, као ментор неколико десетина магистара и доктора наука, од којих су неки наставници а данас и редовни професори у поменутиим универзитетским центрима.

Неколико година уназад Кеџмановић је био политички коментатор београдског НИН-а и бањалучког Преса. А од прошле године редовно пише политичке анализе за београдску Политику и руски Фонд стратешке културе. Члан је Одбора за филозофију, социологију и педагогију АНУРС и сарадник Опште енциклопедије Републике Српске.

Бавио се и политичким радом. На посљедњим изборима за Председништво СФРЈ, као кандидат из БиХ са највећим бројем гласова, елиминисан је интервенцијом Службе државне безбедности због „недовољне безбједносне културе“. Био је предсједник Савеза реформских снага Југославије за БиХ од 1990. до 1992. и члан Предсједништва БиХ од 1. јуна до 5. јула 92. У Београду је био члан Главног одбора и Политичког савета Демократског центра од 2001. до 2004. Од 1999. године професор Кеџмановић је члан Сената Републике Српске, а од 2011. и политички савјетник Предсједника РС.

Библиографија

Из библиографије која обухвата велики број монографија, студија, расправа, есеја, чланака, осврта, научноистраживачких пројеката и сл. навешћемо и приказати неколико најзначајнијих књига које је проф. Ненад Кеџмановић објавио након избора у звање редовног професора 1984. а најважније и укратко приказати.

Књиге објављене на српском језику након избора 1984.:

-Ненад Кеџмановић: „Политика у критичком огледалу“, ИИЦ, Београд, 1986.

- Ненад Кеџановић: „Избор појмова из опште политикологије,ФПН, Сарајево, 1987.
- Ненад Кеџановић „Социологија образовања”, ЦУРО, Београд, 1996.
- Ненад Кеџановић:“Домети демократије – од Источне Европе до Западног Балкана, Чигоја, Београд, 2005.
- Ненад Кеџановић: “Немогућа држава”, Филип Вишњић, Бгд. и Глас, Бл. 2007.
- ”Политика, држава и моћ”, Чигоја, Београд, 2009.
- Ненад Кеџановић (са Бојаном Вранићем): ”Концепти и проблеми политичке теорије”, Чигоја, Београд, 2009.
- Ненад Кеџановић:“Елементи владавине”, Чигоја, Београд, 2011.
- Ненад Кеџановић (са Чедомиром Антићем): “Историја Републике Српске”, Српска књижевна задруга, Београд, 2015. (друго проширено издање 2017.)

Књиге преведене на енглески и руски након избора 1984:

- N. Kečanović: “The Reaches of Democracy”, Humanity books, New York, 2008.
- Н. Кеџанович: “Невазможно государство”, Вечер, Москва, 2012.
- N. Kečanović (sa Č. Antićem): „The History of the Republic of Srpska“, izd. Dvije krune, Beograd, 2016.

Приказ најважнијих дјела

Књига „**Домети демократије – од Источне Европе до Западног Балкана**“ поднасловом говори о проблемима транзиције посткомунистичких земаља источне Европе, али је фокусирана на узроке застоја овог процеса на Балкану и напосе на простору бивше Југославије. Након уводног поглавља „О демократофилији и теоретским претпоставкама демократизације“, ређају се наслови попут „Интереси великих сила“, „Обнова вјековних омраза“, „Предности које су постале хендикеп“, „Бољшевици предводе транзицију“, „Сукоб седам цивилизација“, „Поново пробуђене нације“, „Утицај ауторитарног наслеђа“, „Демократија као велики растварач“ под којим се критички пропитује серија стереотипа који и у свјетској литератури фигурирају као официјелна тумачења „Балканског демократског ћорсокака“. Посебно поглавље посвећено је националном карактеру и колективном менталитету, односно политичкој култури као наводно кључној препреци за експорт-импорт демократског система вриједности који би „четвртим или петим таласом демократизације“ требало да преплави и неразвијене земље глобалне периферије „Другог и Трећег свијета“.

Намеће се логично питање „ко ће васпитавати васпитаче“ и „није ли Брисел за уједињену Европу постао оно исто што је Москва представљала за Источну?“, те по ком је међународно правном критеријуму лавина фрагментисаних суверенизација у случају СФРЈ (СССР, ЧССР) пожељна и подржавана, а у случају БиХ одиозна и спречавана иностраним протекторатом? Слој по слој, ова књига разобличава негативне “научне” стереотипе који и данас доминирају у не само америчкој литератури о улози Србије у распаду Југославије и улози Срба у распаду БиХ.

Као што смо већ навели, ово Кецмановићево дјело је прије осам година објављено и на енглеском језику у САД. („The Reaches of Democracy“, Humannity Book, New York, 2008). У препоруци издавачу професор Стивен Мејер је написао: „Било ми је истинско задовољство да прочитам једно од најбољих дјела о контроверзама демократске транзиције на Балкану, распаду Југославије и грађанском рату у БиХ“.

Књига „**Немогућа држава**“ је по оцјенама стручне критике једно од најуспјелијих дјела посвећених најновијој историји, а то ће рећи и политичкој садашњости БиХ и Републике Српске у обимној конкуренцији не толико националне колико „федералне“ и иностране научне продукције. А да је својим јасним, читким и ефектним стилем нашла пут и до шире публике, свједочи да је три мјесеца послје првог бањалучког издања („Глас Српске“), штампаног у десет хиљада примјерака, доживјело и друго београдско издање („Филип Вишњић“). Умјесто коментара, навешћемо фрагменте из рецензија Светозара Стојановића и Дарка Танасковића, врских стручњака, који су се и сами огледали значајним дјелима из ове области. „Пред собом имамо стварно незаобилазну књигу за све оне који желе да трезвено, поштено, истинољубиво и умно расветле југословенску и босанско-херцеговачку трагедију (...)

Да пођем од наслова ’Немогућа држава’, који мада примењен на БиХ, по мом мишљењу, представља својеврстан допринос појмовнику који се у нашој и страниј литератури употребљава за тај и сличне случајеве. Обично се за њих вели да су неуспеле или промашене државе, а Кецмановић иде даље тврдећи и доказујући да је реч о државној замисли и пракси која од самог почетка (пролеће 1992) није имала никакве шансе да заживи. Притом он полази од ’једноставног’ запажања да би стварно било невиђено чудо да је у процесу разбијања и распадања (СФР) Југославије, њеног дотадашњег државног оквира, могла да опстане за живот способна целовита Босна и Херцеговина, та ’Југославија у малом’(...) За разлику од већине писаца, домаћих и страних, па и Суда за бившу Југославију у Хагу, који се ограничавају на кривицу за

ратне злочине, Кеџмановић продире до најдубљег корена испитујући и оцењујући првобитну и прводелатну кривицу за изазивање рата, за злочине против мира. Тиме свима заинтересованим за ту тематику и проблематику, а још више онима који су њоме и лично трагично погођени, намеће одлучујуће питање: ко све и зашто не жели да и та врста виновника буде идентификована, раскринкана и кажњена?(...) Кеџмановић се не либи ни тога да потпуно одбаци врло проширену пропагандну, идеолошку и додао бих имицолошку предслику и предрасуду према којој чињеница да је муслиманска страна највише страдала у рату 1992 - 1995, сама по себи доказује да је она и најмање крива.

Томе ваља додати и Кеџмановићево колико духовито толико и индикативно 'чуђење' зашто муслиманско-бошњачка елита и дан-данас 'мазохистички' чини све што може да Србе и њихов ентитет (РС) задржи у саставу БиХ, док их истовремено жигоше и напада као колективно криве, злочиначке и геноцидне (...) Није ли то мирнодопски наставак муслиманско-бошњачке ратне политике 'етничког талаштва' (супротног 'етничком чишћењу'), коју је Кеџмановић иначе оригинално уочио и именовано?" (...) "Као познавалац из прве руке, учесник у неким збивањима, у исти мах пажљиви посматрач и луцидни аналитичар, хуманистички благонаклон, али и немилосрдно рационалан, духовит и видовит, Кеџмановић исписује најверодостојнију хронику последњих петнаестак босанскохерцеговачких година. Суверено владајући, и теоријски и искуствено, материјом о којој пише, свестрано размотреном, помно рашчлањеном и дубоко проосећаном, Ненад Кеџмановић сасвим неусиљено и непретенциозно саопштава дефиниције и успоставља норме које би морале постати обавезујуће за свакога ко се убудуће упусти у истраживање најсвежије, још живе прошлости БиХ (...) И кад се једном с напором размакну тешке чињеничне и догађајне двери, за отварање оне последње, невидљиве капије босанске авлије потребан је нарочит кључ. Онима који буду умели да читају тај кључ нуди Кеџмановићева 'Немогућа држава'(...) Како смо већ истакли ово дјело је недавно објављено и на руском језику (Н. Кеџмановић: "Невазможно государство", Вечер, Москва 2012.)

Књига „**Политика, држава и моћ**“ обухвата три студије из политичке теорије и односи се на три фундаменталне категорије политике уопште, којим се политичка мисао бави у континуитету од античких времена до данас. Полазећи од богате филозофске и политиколошке традиције и свих контроверзи које она са собом носи, али и савремених облика у којим се политика, држава и моћ емпиријски појављују, аутор је градио властити приступ. Већ сам наслов поглавља о политици (Политика као

суштински споран појам) открива да се Кецмановић определијелио за једно оригинално тумачење које политику сврстава у ред појмова који измичу једнозначном дефинисању. Напротив, политика као суштински споран појам трпи низ различитих одређења, која нису ни контрадикторна ни комплементарна, него коегзистирају, као мање или више, подједнако валидна и међусобно се не искључују. Наш доживљај феномена политике као вјечно загонетног и неухватљивог, утолико произилази из рационалистичко-просвјетитељске амбиције модерног човјека да дефинитивном спознајом овлада свијетом око себе, а не из саме политике. У поглављу о држави (Од државе и натраг) слиједи исту методологију излагања. Читаоца уводи у тему примјерима из свакодневног живота како се тзв. обичан човјек, од колијевке па до гроба, непрестано суочава са феноменом државе, а да тога уопште није свјестан. Слиједи сажет осврт на богату филозофску и политиколошку баштину везану за мисао о држави, а потом отварање кључних теоријских проблема око којих се “мучи” како класична, тако и савремена мисао о држави, као што је, рецимо, питање зашто се људи покоравају, добровољно се одричу слободе и пристају на подаништво. На крају, аутор се бави актуелним питањем статуса државе у времену глобализације, односно потирањем националних идентитета и државних суверенитета који, наводно, националну државу чине анахроном. Узмајући у обзир савремене процесе глобализације као реалан феномен, Кецмановић у закључку овог дијела раскринкава глобализам као неоимперијализам једине суперсиле. У трећем поглављу (Манифестације моћи) он отвара и, по многим ауторима, најсложенији проблем не само политичке теорије. Флуидност и протежност феномена моћи манифестује се и као груба сила и насиље, али и као родитељски и учитељски позитивни ауторитет, као стваралачка научна и умјетничка потентност, па чак и као помоћ немоћном. Слиједи критичка анализа савремених доприноса теоријском дешифровању тајне моћи из пера релевантних аутора од Парсонса и Дала, Хантера и Милса, Барака и Барца, до Стивена Лукса и Мишела Фукоа. Странице посвећене интерпретацији изузетног дјела овог посљедњег, за које се обично наводи да је херметично и конфузно, Кецмановић излаже једноставно, прегледно и јасно, и то по мишљењу рецензената представља посебну вриједност књиге. У закључним разматрањима, бави се улогом моћи у међународним односима, гдје упркос глобалним и регионалним организацијама, те бројним уговорима и савезима, влада “хобсијанско природно стање”, невјешто камуфлирано

“хуманитарним интервенцијама”, и “превентивним акцијама” против “земаља осовине зла” и “диктатура”, чија жртва је на размеђу вијекова био и наш српски народ.

Књига **“Концепти и проблеми политичке теорије”** представља ауторски избор текстова из савремене политичке теорије са ауторским коментарима. Ради се о својеврсном путоказу кроз савремену политичку мисао од дјела старије генерације мислилаца, као што су Алексис де Токвил, Исаија Берлин, Берtrand Расел, Ханс Моргентау, Карл Јасперс, Гаetano Моска, Роберт Михелс, Франц Нојман, Херберт Макузе и др., преко нешто млађе генерације, у коју условно спадају Роберт Дал, Норберто Бобио, Јирген Хабермас, Ђовани Сартори, Дејвид Хелд ... до најсавременијих, попут Јудина Ростова, Роналда Дворкина, Веронике Мотије Венди Браун, Хери Екштајн ... У овој панорами политичких идеја и теорија која прати концепцију Кеџмановићевих дјела (Политика, држава и моћ и Елементи владавине), наћи ће се мјеста и за живе класике Хобса, Монтескијеа, Маркса ..., као и водеће домаће политикологе (Тодић, Ђурић, Ђорђевић, Матић). У уводном маркирању пријепорног терена политичке теорије стоји: неки аутори су политичку теорију прогнали у историју политичких доктрина, други су јој додијелили задатак рашчишћавања темељних политичких категорија, по трећима се она бави свеобухватним погледима на друштво и политику (од Платона до Маркса), четврти је данас поистовјећују са изградњом формалних модела политичких процеса (рационални избор) ...” А, како истиче рецензент академик В. Становчић, „Кеџмановић досљедно својој полазној позицији и у овој књизи показује да суштински споран појам није само политика него и политичка теорија”.

Књига **“Елементи владавине”**, започиње једном за политичку теорију значајном дистинкцијом између власти и владавине, коју многи аутори занемарују као чисто језичку варијацију. Ми јој, напротив, придајемо превратнички значај у историји политичке праксе. “И власт и владавине истовремено обухватају и институционални и структурни аспект политике, али владавина обухвата и динамички и процесуални (Е. Френкл), те упућује на посебно усмјерено и циљно дјеловање (В. Хенис). Власт као форма надређености и подређености постоји откако је свијета и вијека, или барем откако је друштво изашло из претпостављене фазе примитивне једнакости. За тумачење и разумијевање владавине савремених политичких феномена, односа и процеса било је пресудно искуство 19. вијека. Велика француска грађанска револуција

и идеја о суверености народа и о способности и слободи појединца да учествује и одлучује у политичком животу обликовали су касније схватање политике као владавине.” Ту је зато и родно мјесто представничке демократије, идеологија, политичке културе, политичких елита, странака итд. Листу од три кључна феномена политике из књиге „Политика, држава и моћ“, аутор овдје проширује са још седам и, бар за сада, закључује са десет. Наслови поглавља Демократија или демократура, Елите – увијек и свугдје, Идеологија или идеологије, Од партије до партитократије, Вође умјесто народа, Национални политички менталитети и Глобализација - процес или процесуирање говоре и сами по себи не само о структури него и о занимљивости ове књиге, која не говори о политици само као о некој ученој теоријској апстракцији, него и о политици за нас, данас и овдје. Било да је ријеч о лидерству, идеологији, партијама или демократији, теоријска извођења увијек завршавају на домаћем терену, у конкретним манифестацијама у политичком животу српског народа у 21. вијеку.

Књига „**Историја Републике Српске**“ представља Кеџмановићево коауторско дјело са Чедомиром Антићем које је у издању Српске књижевне задруге објављено прошле године у Београду. Аутори полазе од насељавања простора који заузима савремена РС и завршавају са 20-годишњицом њеног постојања. О обухватности и садржајности овог дјела свједочи његова структура: 1. Држава Српска, 2. Преисторија, антика и средњовјековље, 3. У Османском царству, 4. Босна као српска земља у вријеме националног препорода, 5. Босна под аустроугарском управом, 6. Млада Босна и Сарајевски атентат, 7. Први свјетски рат, 8 Вријеме Врбаске бановине, 9. Геноцид у НДХ, 10. Окупација, отпори, грађански рат, 11. Државност у социјалистичкој Југославији, 12. СР БиХ у процесу демократизације, 13. Процес стварања Републике Српске, 14. Одбрамбено-отаџбински рат, 15. У конфедералној БиХ. Један од рецензената академик Алекса Буха, између осталог, пише: „Дјело аутора Антића и Кеџмановића на око 500 страница сажето приказује кључне историјске фазе кроз које је прошао српски народ у БиХ да би створио своју Републику и представља вриједан допринос афирмацији и научном утемељењу Српске. Њен 20-годишњи јубилеј је и прави повод за појаву оваквог дјела, које ће свијету показати да Српска „није репа без дубоког коријења“, а Србима ојачати националну самосвијест.“ А рецензент Дарко Танасковић додаје: “Захваљујући срећној двострукој компетентности, историографској Антића и социолошко-политиколошкој Кеџмановића, а у случају овог другог и јединственом споју поузданог научног знања и непосредно стицаног политичког

искуства, коаутори Историје РС успели су да успоставе складну и органску вертикалу њене историје, не огрешивши се о прошлост која није само њена. То је највеће достигнуће ове књиге која има довољно носивости и да оствари политичку мисију у интересу државног разлога РС и да издржи строгу научну проверу“.

Учешће на научним скуповима 2009/2012

- „Консолидација демократије - 20 година од пада Берлинског зида“, ФПН у Београд, 9. децембар 2009.
- „Република Српска – стање и перспективе“, ЦЕНС и Институт за међународну политику и привреду у Београду, 11. децембар 2009.
- „Република Српска и неоосманizam на Балкану“, ЦЕНС у Бањалуци, 9. септембар 2010.
- „Интеграција Западног Балкана у мрежу глобалне безбедности“, ФПН у Бгд., 27-28 септембар 2010.
- „Петнаест година Дејтонског споразума“, Центар за националну стратегију у Београду, 26. март 2010.
- „Држава и демократија у процесу европеизације Србије“, Факултет политичких наука у Београду, 27-29. мај 2011.
- „Crisis end Quality of Demoracy in South East European Conntries“, ФПН, Бгд. 26 - 27. новенбар 2011.
- „Правне и политичке посљедице Дејтонског споразума“, АНУРС, Бл. 2012.

Пројекти (2010-)

- „Конституционализам и владавина права у изградњи националне државе – случај Србије“, макропројекат који реализују Правни факултет и ФПН у Београду, а финансира Министарство просвете и науке Републике Србије.

Признања

- Универзитета у Мичигену (САД) додијелио му је 1991. почасни докторат наука
- Године 1998. изабран је за експерта Европског центра за мир и развој УН са сједиштем у Паризу.
- Од 1999. је члан Сената Републике Српске.

- Од 2006. је члан Руске академије политичких наука у Москви.
- Од 2007. је члан Руског филозофског друштва при Руској академији наука.

Важнији радови публиковани у посљедњих 15 година

-Н. Кеџмановић: „Неизвјесна држава“, АНУРС, научни скупови, књига X, Одјељење друштвених наука, књига 15, Бањалука, 2005.

-Ненад Кеџмановић: „Насиље и демократија“, Годишњак ФПН, год. III, бр.3., Београд, 2009.

- Н. Кеџмановић: „Демократија и протекторат“, Нова српска политичка мисао, Београд, вол. X, но.1-4

-Н. Кеџмановић: „Дејтонска будућност и социјалистичка прошлост БиХ“, Нова српска политичка мисао – посебно издање, Београд, 2011.

-Н. Кеџмановић: „Босна у трећој деценији 21. Вијека“, Српска политичка мисао, Београд, година XIX, вол. 36. Но. 2/2012.

-Н. Кеџмановић: „Република Српска у Босни и Херцеговини и изван ње“ у: Дејтонски мировни споразум као правни и политички основ развоја Српске, изд. АНУРС, Књига XXIV, Одјељење друштвених наука, Књига 28, Бања Лука, 2012.

-Н. Кеџмановић: „Самоослобођење као ненасилна агресија“ (коауторска критичка студија уз превод књиге „Самоослобођење“ Џина Шарпа, тероретичара обојених револуција), Политеиа, година III број 6, новембар 2013, стр. 267-279.

-Н. Кеџмановић: „Неоосманизам или панисламизам: рецепција неоосманизма у Босни и Херцеговини“ у: Зборнику радова „Турска - регионална сила“, изд. Институт за европске студије, Београд, 2013. стр. 250-268.

Н. Кеџмановић: „Танасковићеви белези“, предговор књизи Дарка Танасковића „Белези времена“, Православна реч, Нови Сад, 2014, стр. 9-15.

Н. Кеџмановић: „Србија и Српска из бошњачке перспективе“, у: „Република Србија и Република Српска: стари и нови политички изазови“, изд. Институт за међународну политику и привреду и ФПН у Бања Луци, Београд, 2014. стр. 29 -36.

Н. Кеџмановић: „Принципов атентат и историјски контексти“, реферат поднијет на међународном округлом столу „Млада Босна и идеја националног ослобођења“ одржаном 24. новембра 2014. у Бањалуци у организацији московског РИСИ-а, београдских ИСИ-а и ИМПП-а, те бањалучког ФПН.

- Н. Кеџмановић: „Демократија и протекторат“, Нова српска политичка мисао, Београд, вол. X, но.1-4

-Н. Кеџмановић: „Дејтон и референдум у Српској“, у зборнику Дејтонски споразум – две деценије мира и поуке за свет, ИМПП, Београд 2016.

-Н. Кеџмановић: „Драматизација референдума“, у зборнику Суд и тужилаштво БиХ у функцији де/стабилизације Српске, Фонд стратешке културе, Москва-Београд, 2016.

Образложење посебних заслуга

Професор др Ненад Кеџмановић је цијели радни вијек провео на универзитету, а са 30-годишњим стажом у највишем звању, отишао је у пензију као најстарији редовни професор на бањалучком Факултету политичких наука, а вјероватно и на Универзитету у Бањалуци. Већ сам тај податак указује на његов значајан допринос високом образовању. Као искусан предавач, ментор или члан комисија бројним докторандима, магистрандима и дипломцима извео је генерације студената и постдипломаца, од којих су неки сада редовни професори и угледни чланови академске заједнице на универзитетима у Београду, Бањалуци, Источном Сарајеву и у другим центрима.

Поред педагошке, професор др Ненад Кеџмановић је током свог дугог универзитетског стажа, и посебно од избора у редовног професора, развио и значајну научноистраживачку активност. Као изузетно плодан аутор публиковао је радове у широком тематском распону, од политичке теорије до политичке анализе, од фундаменталних политиколошких тема државе, моћи, идеологије демократије до конкретних тема политикологије свакодневног живота. Објавио је десетак самосталних

монографија, од којих су неке преведене на свјетске језике, затим на стотине чланака у стручној и научној периодици и зборницима радова. Његов рад су, поред истакнутих колега из уже струке, у више прилика високо оцијенили најистакнутији српски научници и интелектуалци Љубо Тадић, Добрица Ћосић, Милорад Емечић, Света Стојановић, Дарко Танасковић, Алекса Буха, те Стивен Мејер, Пјотр Искендеров и др.

Током ратних и послератних година Кеџмановић је, као патриоски ангажован интелектуалац, у водећим медијима у Београду и Бањалуци објавио изузетно велики број публицистичких радова ангажованих на промоцији Републике Српске и интереса српског народа, а против оспоравања из ФБиХ и из иностранства (НИН, Политика, Глас, Независне новине, Прес итд.). Штампани у великим тиражима, радо читани и много цитирани, ови његови стручни и полемички текстови извршили су велики јавни утицај у БиХ и региону.

Ректор универзитета, декан на два факултета и шеф катедре на више факултета Кеџмановић је и као успјешан руководиолац значајно допринио развоју високог образовања. Његове посебне заслуге за Универзитет у Бањалуци везане су за ФПН. Са групом београдских професора, иницирао је формирање овдашњег Факултета политичких наука, а потом био и његов први декан биран у два мандата. Већ у првом мандату, његовим великим личним ангажовањем, Факултет је добио примјерно функционлну и најсавременије опремљену зграду, а његове колеге студенти и наставници оптималне услове за рад. Није неважно рећи и да је на тај начин имовина Универзитета у Бањалуци значајно увећана.

Професор Кеџмановић је на ФПН формирао Институт за друштвена истраживања, Дипломатску академију, часопис Политеиу, постдипломске студије мастер и докторантског степена. На основу личног професионалног угледа, успоставио је комуникације са значајним научним институцијама и истакнутим научницима у Србији и Русији, укључио их у заједничке пројекте и као сараднике часописа. Током његова два деканска мандата ангажовао је већи број гостујућих професора са ФПН у Београду, а прва генерација асистената овадшњег ФПН је, уз Кеџмановићеву препоруку, уписала мастер и докторске студије, односно магистрала и доторирала у Београду.

Предлог за избор

Својим укупним дјеловањем, током дугог периода рада у статусу редовног професора, др Ненад Кеџмановић је као педагог, научник, ангажован интелектуалац и

руководилац изузетно много допринио развоју српске политикологије и високог образовања не само на Универзитету у Бањалуци. Због свега тога Комисија има част и задовољство да предложи Скупштини Српске академије образовања да **professora emeritussa** професора др Ненада Кецмановића *primi u svoje redove kao inostranog člana*.